

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning som følge av forsinkelse. Rolls Royce-fabrikasjonsfeil.

Dato

15.09.2020

Saksnummer

2019-05083

Tjenesteytere

Norwegian Air Shuttle

Klager har i det vesentlige anført

Klager og en medpassasjer skulle reise med DY7252 fra Krabi til Oslo den 20. desember 2019. De hadde avreise fra Krabi kl. 09:00 og ankomst i Oslo kl. 15:10 den 20. desember 2019. Fra Oslo skulle de reise videre til Kristiansand med DY276, med avreise kl. 17:00 og ankomst kl. 17:50. Imidlertid ble avgangen fra Krabi omtrent 4 timer forsinket, slik at de ble ombooket til en senere avgang fra Oslo til Kristiansand. Klager og medpassasjerene ankom Kristiansand kl. 22:25 den 20. desember 2019 – 4 timer og 35 minutter forsinket.

Klager krever standarderstatning på EUR 600 for to personer, totalt EUR 1 200, i henhold til EU-forordning 261/2004.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Flyvningen DY7252 den 20. desember 2019 skulle etter planen utføres av et fly av typen Boeing – 787-9 med registreringskoden LN-LNR. European Aviation Safety Agency (EASA) innførte Airworthiness Directive (AD) 2019-0099, hvor det ble innført krav om inspeksjoner av fly med motortype Rolls Royce Trent 1000 som følge av at det ble oppdaget en massefabrikasjonsfeil på turbinbladene til denne motortypen. Disse obligatoriske inspeksjonene som kreves av europeiske luftfartsmyndigheter har påvirket alle Norwegians flyvninger som har blitt operert av Boeing 787-8 og 787-9.

Dessverre ble fly LNLNR erklært «aircraft on ground» (AOG) som følge av problemene med Rolls Royce motorene. Som en konsekvens av dette, valgte Norwegian å operere flyvning DY7252 den 20. desember 2019 med et annet Boeing 787-0 med registreringskode LNLNJ. Selv om flyvningen ble noe forsinket, unngikk men en kansellering.

I henhold til EU-domstolens avgjørelse i sak C-402/07 (Sturgeon), bør passasjerer påvirket av en forsinkelse bli kompensert i henhold til EU-forordningen 261/2004 artikkel

7 når de ankommer sin endelige destinasjon tre timer eller mer etter opprinnelig ankomsttid. Flyselskapene er unntatt ytterligere kompensasjon dersom grunnen til forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter utenfor flyselskapets kontroll og dersom flyselskapet har iverksatt alle rimelige tiltak for å forhindre den ekstraordinære omstendigheten.

Det vises i den sammenheng til EU-domstolens avgjørelse i sak C-257/14 (van der Lans) avsnitt 38, som lyder slik: «visse tekniske feil [kan] være omfattet af sådanne usædvanlige omstændigheder. Dette er f.eks. tilfældet, hvis den konstruktør, der har konstrueret det berørte luftfartsselskabs flåde af luftfartøjer, eller en kompetent myndighed afdækker, at luftfartøjerne, selv om de allerede er i drift, er behæftet med en skjult fabrikationsmangel, der påvirker flysikkerheden».

Hendelser som ikke er forårsaket av en handling eller unnlatelse fra flyselskapet, er omstendigheter som er utenfor flyselskapets kontroll.

Videre kunne ingen andre tiltak, slik som å omplassere et fly eller å ha ordnet med et wetlease fly, iverksettes, da dette bare ville ha forlenget forsinkelsen. Norwegian tok alle rimelige tiltak ved å operere flyvningen med et annet fly, selv om dette medførte noe forsinkelse. Ombooking av passasjerer ved bruk av andre selskap var ikke påbudt i henhold til EU-forordning 261/2004 Artikkel 6 (1)(iii) og 8 (1)(a) ettersom forsinkelsen var under fem timer.

Til slutt vil vi påpeke at i henhold til EU-domstolens avgjørelse i sak C-315/15 (Peskova), vil tilfeller hvor en hendelse på en flytur som inngår i en serie av sekvensielle flyvninger, kunne kvalifiseres som en ekstraordinær hendelse i forhold til forsinkelser av de påfølgende flyvningene. Dette på bakgrunn av at målet om å sikre et høyt beskyttelsesnivå for flypassasjerer slik det fremgår av EU-forordning 261/2004, nr. 1, ikke innebærer at flyselskapene oppfordres til å avstå fra å treffe de tiltakene som er nødvendig ved en hendelse, ved å prioritere opprettholdelse og punktlighet av deres flyvninger fremfor sikkerhetsformålet.

På bakgrunn av det ovennevnte kan ikke Norwegian imøtekomme kravet om kompensasjon.

Nemnda bemerker

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet, gir rett til erstatning. Dette gjelder imidlertid ikke dersom flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7 jf. artikkel 5 nummer 3 og EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

I dette tilfellet skyldtes forsinkelsen teknisk feil ved en type motorer som berørte Norwegians langdistansefly av typen Boeing 787-800 og 787-900.

Nemnda legger til grunn at skjulte fabrikasjonsfeil kan utgjøre en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand, jf. EU-domstolen har i avgjørelsen i C-257/14 (Van der Lans).

Av den fremlagte dokumentasjonen fremgår det blant annet at Norwegian har mottatt et brev fra Rolls Royce vedrørende holdbarhetsproblemene for denne typen motorer. Det vises også til en kunngjøring fra Boeing. Motorproblemene ser ut til å være en skjult fabrikasjonsfeil som påvirker flysikkerheten, og det er nødvendig å iverksette diverse tiltak. Nemnda mener at fabrikasjonsfeilen må anses som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand.

Spørsmålet er videre om flyselskapet har iverksatt alle rimelige tiltak for å unngå forsinkelsen. Flyene med motorer av typen Rolls Royce Trent 1000 TEN må inspiseres etter nærmere angitte aktivitetsintervaller. Dette kan tilsi at det foreligger en viss forutberegnelighet for når disse inspeksjonene vil bli gjennomført og når det vil oppstå uregelmessigheter. Norwegian kan ikke vite hva resultatet av inspeksjonen vil bli.

Nemnda kan i dette tilfellet ikke ta stilling til om forsinkelsen skyldtes funn ved inspeksjonen. Nemnda mener at det er for dårlig forklart hva som skjedde med det aktuelle flyet. Nemnda kan derfor ikke se at det er godtgjort at alle rimelige tiltak er truffet for å unngå forsinkelsen. Klager har derfor krav på standardkompensasjon etter EU-forordningen.

Vedtak

Transportklagenemnda – fly anbefaler at Norwegian utbetaler 1200 euro til klager.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Joachim Sponheim (SAS)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Maite de Geus-Cossard (Forbruker Europa)

Gøran Jenssen (Widerøe)